



ȘI VISELE SE POT DESPLETI...

„...visele sunt pâinea noastră / cea de
toate zilele / și de toate nopțile”

(Ionuț Caragea)

Structurată pe trei capitole distincte (I - „Chiar și visul visează”, poeme inedite, II - „După care vis să mă trezesc?”, poeme din volume anterioare, III - „Aforisme despre vis”), la care se adaugă o „Scurtă prezentare a autorului”, o solidă prefață semnată de poetul Daniel Corbu („Ionuț Caragea sau spectacolul ființial între realitate și vis”) și „Aprecieri selective din perioada 2009-2017”, relativ noua apariție editorială¹ a lui Ionuț Caragea vine să adauge încă o carte valoroasă la zestrea unui poet de real talent, curaj și prolificitate de invidiat.

Poemul cu care se deschide cel dintâi ciclu al volumului este intitulat „Sculptură în inima de piatră a lumii” și conține un prim element ce ține de profesiunea de credință a autorului: „iar eu / îmi iau în mâini / cuvântul / dur ca o daltă / și sculptez / în inima de piatră / a lumii / chipul lui / Dumnezeu”.

Definiția vieții ca „întinderea vastă / a unui vis / în care meditează / doar umbrele” ne duce cu gândul la eminescianul vers „Că vis al morții-eterne e viața lumii-ntregi”. Îl urmează poemul care dă titlul primei părți a cărții și care este o pledoarie pentru intrarea în normalitate printr-o adevărată odă închinată visului. Finalul e relevant din acest punct de vedere: „chiar și visul visează / să nu mai fie / doar un vis”.

Poemul „Pâinea viselor” (p. 22) e o adevărată radiografie a speciilor viselor, diferențiate cromatic („vise negre, vise albe”), cenzitar („vise pentru săraci și bogăți”), medical („vise pentru sănătoși și bolnavi”), olfactiv („vise frumos mirositoare”), temporal („vise imediate / vise redospite”), profilactic („vise de regim”), gastronomic („vise cu foietaj / vise cu răvaș”, „vise mucegăite / vise aruncate la gunoi / sau la porci”), sentimental („vise servite împreună / cu sentimente / înăbușite în aburul / viitoarei trădări”), senzual-gustativ („vise pe care întindem / untul sărat al plăcerii / și dulceața trandafirie / a sărutului”).

La pagina 28 se află poemul care dă titlul cărții și care începe și el cu o maximă (extinsă, de această dată, pe parcursul a 11 versuri), așa cum face Ionuț Caragea în multe din textele sale poetice: „suferința din dragoste / e ca un pian dezacordat / e ca o pasăre separată de stol / e ca o floare care nu-și mai întoarce privirea la soare / e ca ecoul unui adio / care sună repetitiv în urechi / e ca o lacrimă care cade / pe altarul sufletului / precum o picătură / chinezească”. Ne este oferită în acest poem o minunată lecție de viață sentimentală (de fapt, o secvență din întreaga lecție oferită prin acest volum care e o adevărată carte de învățătură pentru minte și inimă): „când ne îndrăgostim / de omul care ne iese în cale / trebuie mai întâi / să ne gândim la salvarea / sufletului său”.

Câteva poeme sunt alcătuite din serii de comparații ori metafore sugestive având ca element de definit viața („Operă neterminată”: „viață, această melodie / la care adaug /partitura inimii mele”, „această statuie de sare la care adaug câteva lacrimi”), tristețea („Tristețea”: „ca un vis căzut / de la balconul inimii / e tristețea”, „ca un mormânt al tăcerii”, „ca o umbră care / își strânge bagajele”, „ca o eclipsă totală / care acoperă ochiul speranței”), umbra („Mai mult decât o simplă umbră”:

¹ Ionuț Caragea, *Despletirea viselor*, Ed. Princeps Multimedia, Iași, 2018.

„umbra / e visul care refuză / să moară”, „e orfelinatul unui suflet”, „universul redus / la dimensiunea unui om / care-și caută jumătatea / printre astre”, „reinventarea unei iubiri fără cuvinte”.

Un adevărat imn de slavă închinat Planetei pe care trăim este poemul intitulat „Durerea Pământului”, care debutează pe un ton interogativ („Cine înțelege pământul / cine-i cunoaște durerea?”) și se dezvoltă apoi prin zece strofe care au ca prim vers sintagma „pământul acesta”. Pământul „varsă lacrimi albastre”, are „pielea brăzdată / de biciul invizibil / al timpului”, își „donează sângele / unor creaturi de metal / care-i distrug pădurile / și liniștea somnului”, e „ca o floare fără petale / pierdută-n furtuni / cosmice”.

Poemul „Mașinăria viselor” relevă legătura organică a poetului cu creația, cu poezia: „singura modalitate / prin care vă pot spune / cu adevărat cine sunt / este poezia”. Prin poezie, autorul își trece o parte din sufletul său în cel al cititorului („am constatat cu uimire / că eu sunt / din ce în ce mai mult / în ceilalți”).

„Un vis întrupat într-o pasăre” este poemul prin care, (în doar opt versuri) ni se oferă o definiție poetică a celui mai nobil sentiment omenesc, dar tot din perspectiva visului (așa cum sunt concepute, de fapt, mai toate poemele acestei cărți): „iubirea este un vis / întrupat într-o pasăre / călătorind spre cuibul / altor inimi // o pasăre care moare adesea / în desișul unor arbori / ce se gândesc prea mult / la scorburile lor.”

În poemul (în stil clasic) intitulat „Festina lente”, poetul înglobează mestșugit câteva maxime latinești pe lângă cel care e folosit ca titlu: „memento mori”, „de gustibus”, „veni, vidi, vici”.

„Trăirea veșniciei” schițează un succint portret al poetului, omul care este „mort și viu / în același timp / și nontimp”, care trăiește lucid / inconștient și visând totodată”, iar „inima lui / toacă viața mărunț / pentru a o asezona / cu metafore”.

Cele trei poeme în proză (și în primul rând două dintre ele, „Zeul imaginației” și „Biletul de adio”) sunt adevărate bijuterii în materie. Ar fi păcat să nu cităm câteva rânduri din primul menționat („Apoi zeul a început să apese blând pe clapele genelor tale, generând un cântec care ne invita sufletele să ne părăsească trupurile și să danseze în jurul lămpii din odaie.”), dar și cel de-al doilea („Mă simt atât de mic în fața frumuseții tale... Privindu-ți ochii cu atenție, realizez că am în fața mea două tuneluri cu pereții superb colorați, iar la capătul lor se află sufletul tău luminos, așteptându-mă”). Sunt texte în proză ce se pot lesne transforma în poeme în vers liber, aliniindu-se cu celelalte din volum.

„Trăiesc în lacrima unui vers”, spune poetul în primul poem din al doilea ciclu al cărții, ce cuprinde texte „din volume anterioare” selectate din perspectiva aceluiași motiv poetic: visul. Ele reflectă zbaterea artistului cuvântului vizavi de problemele la zi ale vieții moderne, cu bunele și mai ales cu relele ei de toate zilele.

„Trăim într-o lume de minuni banale / în care răul devine credința cea mai de preț / și te întrebi de ce strig?”, se întreabă, pe bună dreptate, poetul în debutul poemului „Mâncătorii de visuri”, alarmat mai apoi de faptul că „suntem marionetele războiului *in vitro*, / sclavii propriului nostru coșmar”. Răutatea omenirii a ajuns fără limite, pare a ne spune autorul: „O să ajungem să-l clonăm pe Iisus, / îl vom ucide a doua oară, / cu nepăsare, cu ignoranță, / cu sânge rece, / îl vom îngropa de viu, / astfel n-o să ne mai orbească / lumina de Paște”.

Refugiul din fața agresivității unei lumi aflate în declin moral accentuat este, pentru poet, scrisul, așezarea în fața colii de hârtie ce-l așteaptă să-și aștearnă gândurile prin care să-i ofere cititorului o mângâiere și o alternativă la imaginea unei lumi în care „curcubeul e ucis de zeul smog”, iar „mâncătorii de visuri sunt pretutindeni”: „prefer să scriu și iar să scriu”.

Bucuria creației e prezentă în poemul „Autoportret cu ochii închiși” de la p. 109: „ce fericit sunt când vine o poezie la mine / așa ca un înger ce-și caută aripile / printre cuvintele mele”.

Poetul care își face „culcuș în pântecul clepsidrei”, convins de efemeritatea vieții („viața mea e un vis / strivit de trecerea timpului” - „Șamanul timpului”), de inevitabilitatea intrării, mai devreme sau mai târziu, în eternitate și de integrarea în Univers („viața, această / pictură la care adaug / o pată de sânge și las ca autograf / semnul crucii” - „Opera neterminată”), are puterea mioritică a înfruntării destinului și a morții într-un mod cu totul aparte, din care transpare o

înțelepciune moștenită din veac („eu îi ofer morții / un mănunchi de metafore / și îi zâmbesc” - „Un mănunchi de metafore”).

Tonul aforistic al poemelor (sesizat de poetul Daniel Corbu în prefață) dă substanță filozofică versurilor lui Ionuț Caragea, un împătimit izvoditor de sentințe bine articulate și pline de miez (a se vedea volumele sale de aforisme). Iată câteva din aceste poeme „viața asta este / întinderea vastă / a unui vis”; „cât trăiești / tot ce face / parte din tine / visează”; „visele sunt pâinea noastră / cea de toate zilele / și de toate nopțile”; „fiecare zi este / un examen al vieții”; „și visul, și realitatea / sunt două flori răsărite din același bulb”; „umbra e / visul care refuză să moară”. La acestea și la multe altele neselectate se adaugă cele din capitolul final („Aforisme despre vis”), de unde aflăm că „toate visele lumii pot încăpea într-o lacrimă”, că „visele sunt diguri pentru lacrimi neplânse” ori „sunt genele fase ale nemuririi”, că „ne depășim limitele doar atunci când visăm”, că „visul nostru e dezmorțirea de aripi a îngerilor care ne veghează”, că „și visele se pot despletii cu gesturi grațioase și cuvinte soptite, așa cum se despletesc sălciile peste ape limpezi”.

Ionuț Caragea, acest „poet cu destin” (Daniel Corbu), „personaj complex, egocentric și orgolios” (Șt. Borbely), „cu o biografie și o evoluție spectaculoase” (Th. Codreanu), „scrie o poezie pe lamă de bisturiu” și „trudește să recompună în hainele logicului o lume de nisipuri mișcătoare” (Emilian Marcu).

Cine vrea să se convingă că așa este trebuie să lectureze această carte, ca și pe celelalte (multe la număr) pe care Ionuț Caragea le-a scris cu gândul la cititorii săi, prin intermediul cărora doar „cuvintele încep să aibă / strălucirea aurului”, după cum spune poetul în poemul „Povești din aburul uitării”. El dovedește și prin acest volum că scrisul său se vrea tocmai un antidot al intrării în uitare.

Iulie, 2020

Vasile FLUTUREL

